

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 9 maart 1993 door de Gemeenschapsminister van Media, Volwassenenvorming, Gehandicaptenbeleid, Sociale Hulp en Beroepsomscholing van de Duitstalige Gemeenschap verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "zur Gewährung von Zuschüssen für die Einrichtung von Notaufnahmewohnungen", heeft op 8 juni 1993 het volgend advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP.

Het ontwerp beoogt de invoering van een subsidie-regeling voor het bouwen en het onderhouden van noodopvangwoningen.

Met noodopvangwoningen worden bedoeld woningen bestemd voor het tijdelijk herbergen van personen die, naar het oordeel van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, als "noodgevallen" worden beschouwd (artikelen 1, 2° en 3°, en 14).

Voor het verkrijgen van de subsidies waarvan het ontwerp de invoering beoogt, komen in aanmerking : gemeenten, O.C.M.W.'s, erkende bouwmaatschappijen met hoofdzetel in het Duitse taalgebied en verenigingen zonder winstoogmerk die een sociaal doel hebben (artikel 1, 1°).

Die "inrichtende machten" dienen evenwel eigenaar van de bedoelde woningen te zijn of deze, naargelang van de kosten van de onderhoudswerken, respectievelijk voor ten minste 9 of 15 jaar in erfpacht of in huur te hebben (artikel 5). Bovendien zullen zij moeten instaan voor de sociale begeleiding van de personen die in dergelijke woningen worden opgenomen (artikel 13).

Het ontwerp regelt verder hoe de subsidies worden berekend (artikelen 3, 4 en 6), hoe zij worden aangevraagd en toegekend (artikelen 7 en 8), hoe zij worden uitbetaald (artikelen 9, 10 en 11) en in welke gevallen zij geheel of

.../...

gedeeltelijk moeten worden terugbetaald (artikelen 12 en 18).

Het ontwerp voorziet ook in een "financiële participatie" van de "gebruiker" van een noodopvangwoning, welke zal worden berekend aan de hand van door de Executieve (lees thans : Regering) vast te stellen regelen (artikel 15).

Het legt ten slotte aan de instellingen en organisaties die voor het inrichten van noodopvangwoningen subsidies ontvangen, een aantal verplichtingen op die het voor het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap mogelijk moeten maken op de naleving van het decreet toezicht uit te oefenen (artikelen 16 en 17).

BEVOEGDHEID VAN DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP.

Krachtens artikel 4, § 2, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, is deze laatste bevoegd voor de aangelegenheden vermeld in artikel 5, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Luidens het bepaalde in II, 2°, van het voornoemde artikel 5, § 1, behoren tot die aangelegenheden :

"het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met uitzondering van :

.../...

- a) de regelen tot inrichting van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- b) de vaststelling van het minimumbedrag, de toekenningsvoorwaarden en de financiering van het wettelijk gewaarborgd inkomen overeenkomstig de wetgeving tot instelling van het recht op een bestaansminimum".

Het vaststellen van de ontworpen regeling kan kennelijk in die bevoegdheid worden ingepast, vermits zij in essentie tot doel heeft de tijdelijke opvang van door een O.C.M.W. vastgestelde noodgevallen te vergemakkelijken.

Daar de regeling evenwel betrekking heeft op het bouwen en het onderhouden van "woningen", dient zij, wat de bevoegdheidsvraag betreft, eveneens te worden getoetst aan artikel 6, § 1, IV, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, welke bepaling "de huisvesting" aanmerkt als een gewestelijke aangelegenheid, met andere woorden een aangelegenheid waarvoor in het Duitse taalgebied niet de Duitstalige Gemeenschap maar wel het Waalse Gewest bevoegd is (zie : artikel 2, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Beslissend in dit verband lijken de bepalingen van de artikelen 1, 2°, en 14 van het ontwerp, waarin respectievelijk wordt gesteld dat onder noodopvangwoning moet worden verstaan een woning die voor het "tijdelijk" herbergen van sociale noodgevallen wordt gebruikt en dat, indien de levensomstandigheden van de gebruiker van zo'n woning verbeteren en hij niet meer als een sociaal noodgeval kan worden beschouwd, de inrichtende macht (dit is de instantie die de woning ter beschikking heeft gesteld) alle noodzake-

.../...

lijke stappen moet ondernemen om de noodopvangwoning voor andere gerechtigden vrij te maken.

Uit die bepalingen kan worden afgeleid dat met de ontworpen regeling niet de bevoegdheid van de Gewesten wordt betreden, daar met huisvesting in de zin van artikel 6, § 1, IV, van de bijzondere wet klaarblijkelijk in hoofdzaak een meer "permanente" huisvesting wordt bedoeld.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

Opschrift.

Het ware meer in overeenstemming met de inhoud van het ontwerp in het opschrift te schrijven "... voor de aankoop en het onderhoud van noodopvangwoningen" in plaats van "voor de inrichting van noodopvangwoningen".

Artikel 1.

1. Men schrappe in de inleidende zin van 1° de zinsnede "de volgende organisaties en overheden die in de Duitstalige Gemeenschap noodopvangwoningen kunnen inrichten", daar het niet de bedoeling is in 1° de overheden en organisaties op te sommen die noodopvangwoningen mogen inrichten (lees : bouwen of onderhouden) doch enkel te bepalen welke overheden en organisaties daarvoor krachtens de ontworpen regeling subsidies zullen kunnen krijgen.

.../...

2. Bij 1º, c), rijst de vraag of het ter beschikking stellen van noodopvangwoningen wel bestaanbaar is met het maatschappelijk doel van de in die bepaling bedoelde erkende bouwmaatschappijen, zoals dit doel is omschreven in artikel 8, § 1, van het decreet van het Waalse Gewest van 25 oktober 1984 (instituant la Société régionale wallonne du logement).

De vraag of in de mogelijkheid moet worden voorzien om ook aan erkende bouwmaatschappijen subsidies toe te kennen voor het bouwen of onderhouden van noodopvangwoningen, kan met des te meer reden worden gesteld, daar blijkens de memorie van toelichting bij de drie bouwmaatschappijen die hun zetel in het Duitse taalgebied hebben 700 aanvragen voor een sociale woning aanhangig zijn waaraan vooralsnog geen gevolg kon worden gegeven.

Indien de bepaling behouden blijft, spreke men van de bouwmaatschappijen (in het meervoud) en vermeldte men het decreet van het Waalse Gewest met zijn juist opschrift.

3. Bij 1º, d), moet worden opgemerkt dat met betrekking tot de verenigingen zonder winstoogmerk - in tegenstelling tot het bepaalde in 1º, c) - niet de voorwaarde is opgenomen dat zij hun zetel in het Duitse taalgebied dienen te hebben. Indien het de bedoeling is ook aan verenigingen zonder winstoogmerk die voorwaarde op te leggen, dient de tekst uitdrukkelijk in die zin te worden aangevuld.

.../...

4. De stellers van het ontwerp zullen moeten oordelen of het wenselijk is in verband met personen de term "sociale noodgevallen" te gebruiken.

Er kan bijvoorbeeld worden overwogen in 2° te gewagen van het tijdelijk herbergen van "personen die zich in een noodsituatie bevinden", en dan in 3° te bepalen wat onder "noodsituatie" moet worden verstaan. Ook de redactie van de artikelen 13 en 14 zou dan aanpassing behoeven.

Artikel 2.

Uit dit artikel en uit de artikelen 3 en 4 blijkt duidelijk dat het ontwerp enkel in subsidiëring voorziet voor de aankoop van woningen, enerzijds, en voor onderhoudswerken aan woningen waarvan de inrichtende macht hetzij eigenaar, hetzij huurder of pachter is, anderzijds.

Hierbij kan de vraag worden gesteld of de stellers van het ontwerp niet het geval uit het oog hebben verloren waarin een inrichtende macht - bijvoorbeeld om financiële redenen - er de voorkeur zou aan geven, liever dan een gebouw te kopen, er een in huur te nemen om het als noodopvangwoning te gebruiken en of in dat geval ook niet die inhuurneming voor subsidiëring in aanmerking dient te komen.

.../...

Artikel 5.

Deze bepaling heeft onder meer tot doel subsidiëring van onderhoudswerken aan gehuurde of gepachte goederen enkel mogelijk te maken op voorwaarde dat de inrichtende macht het goed gedurende een lange termijn ter beschikking zal hebben. Dat doel zal slechts worden bereikt indien de bepaling in die zin wordt verduidelijkt dat de huur of de pacht nog een looptijd van respectievelijk ten minste 15 of 9 jaar moet hebben op het ogenblik van het indienen van de aanvraag om subsidiëring.

Artikel 6.

Overeenkomstig deze bepaling moet bij het vaststellen van het bedrag van de subsidie rekening worden gehouden met de andere subsidies welke voor het betrokken project worden toegekend.

Er dient te worden gepreciseerd of hiermee enkel subsidies toegekend door de Duitstalige Gemeenschap worden bedoeld, dan wel ook subsidies toegekend door een andere overheid (bijvoorbeeld het Waalse Gewest).

Hoofdstuk V.

In de Nederlandse vertaling schrijve men "Ontbinding van het huurcontract" in plaats van "Oplossing van het huurcontract".

.../...

Artikel 12.

1. Teneinde er duidelijker van te doen blijken dat paragraaf 1 enkel betrekking heeft op noodopvangwoningen waarvan de inrichtende macht eigenaar is, stelle men die bepaling beter als volgt :

"Indien een aan een inrichtende macht in eigendom toebehorende noodopvangwoning voor het verwerven of het onderhoud waarvan met toepassing van dit decreet subsidies werden toegekend, wordt verkocht, ...".

2. In paragraaf 1, eerste lid, moet worden gepreciseerd dat in de gevallen bedoeld in die bepaling de terugbetaling van de subsidie "wordt geëist (niet : mag worden geëist)".

Teneinde misbruiken te voorkomen lijkt het bovendien wenselijk dat de uitzondering op de regel dat de subsidie moet worden terugbetaald, zou worden beperkt tot de vervanging van de woning waarvoor subsidies werden verkregen "door een gelijkwaardige woning".

In fine ten slotte schrijve men beter "zonder ervoor subsidies aan te vragen (in plaats van : te verkrijgen)".

3. Volgens de gemachtigde kunnen de afwijkingen bedoeld in het tweede lid van paragraaf 1 enkel betrekking hebben op de termijn van 24 maanden bedoeld in het eerste lid. Die verduidelijking moet in de tekst worden opgenomen.

.../...

Artikel 15.

Deze bepaling machtigt de Executieve (lees thans : Regering) om de regelen vast te stellen aan de hand waarvan de financiële participatie van de gebruiker van een nood-opvangwoning zal worden berekend.

De beginselen inzake de bevoegdheidsverdeling tussen de wetgevende en de uitvoerende organen vergen dat in de tekst een aantal criteria zouden worden vermeld welke de Regering zal moeten hanteren bij de uitvoering van de haar door dit artikel gegeven opdracht.

Artikel 18.

1. Zoals in artikel 12, moet ook hier "eist de Regering terugbetaling" worden gelezen in plaats van "mag de Executieve de terugbetaling eisen".

2. Blijkens de memorie van toelichting moet de subsidie niet noodzakelijk volledig worden terugbetaald, doch dient het terug te betalen gedeelte ook in dit geval te worden berekend overeenkomstig het bepaalde in artikel 12.

Die precisering en de nadere regelen voor de overeenkomstige toepassing van artikel 12 moeten in de tekst van artikel 18 worden opgenomen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	J. NIMMEGEERS,	kamervoorzitter,
	W. DEROOVER,	staatsraden,
	J. VERMEIRE,	
de Heer :	J. GIJSSELS,	assessoren van de
Mevrouw :	Y. MERCHIEERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. D. ALBRECHT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

J. NIMMEGEERS.